

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐ ภายใน ๕๖๖๖ โทรสาร ๐-๒๖๔๘-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฉบับประจำวันที ๑๕ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๓ หน้า

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

เผยผลวิจัยนักธุรกิจไทยนิยมแต่งงานเพื่อสร้างเครือข่าย สยายปีกธุรกิจ

มุ่งผลประโยชน์ นำสู่การผูกขาด ดันชีวิวัตทางการลงทุน เน้นธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ สัมปทานภาครัฐ
สื่อสารโทรคมนาคม แต่งงานด้วยเหตุผลมากกว่าความรัก

รศ.ดร.ประมวล บุญกาญจน์วนิช อาจารย์ประจำโรงเรียนชั้นสูงด้านการบริหารธุรกิจที่เก่าแก่ที่สุดในยุโรป ณ กรุงปารีส หรือ Ecole Supérieur de Commerce de Paris (ESCP) เปิดเผยเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ว่า จากงานวิจัยของตนที่ทำเรื่องการสร้างเครือข่ายของนักธุรกิจโดยการแต่งงานของคนในตระกูลของนักธุรกิจไทย ปรากฏการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นมานานแล้ว ในประเทศฝรั่งเศส พบว่าปรากฏการณ์ลักษณะนี้เกิดขึ้นในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 16 เช่นนี้และไม่ใช่เพียงแต่ประเทศไทยเท่านั้นที่ยึดถือการแต่งงานโดยใช้ทุนทางธุรกิจต่อด้วยทุนทางธุรกิจ ซึ่งเราจะเห็นรูปแบบการแต่งงานของคนกลุ่มนี้ได้แก่นักธุรกิจกับนักธุรกิจหรือนักธุรกิจกับกลุ่มคนทางการเมือง หรือข้าราชการชั้นสูงกับนักธุรกิจ เราได้ศึกษาการสร้างเครือข่ายโดยใช้ผลประโยชน์ทางธุรกิจเป็นตัวตั้งซึ่งงานวิจัยได้ใช้กรณีศึกษาจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในเมืองไทย

ดร.ประมวล กล่าวว่าการแต่งงานของคนกลุ่มนักธุรกิจกับนักธุรกิจหรือนักธุรกิจกับนักการเมืองหรือข้าราชการระดับกับนักการเมืองหรือนักธุรกิจนั้นไม่ใช่เป็นการแต่งงานเพียงแต่การแต่งงานเหมือนเช่นคนธรรมดาทั่วไป ที่ใช้ความรักเป็นที่ตัวตั้ง หากแต่คนกลุ่มนี้แต่งงานเพื่อผลประโยชน์อย่างอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการแต่งงานเพียงแต่อย่างเดียว หากแต่งงานวิจัยเรื่องนี้เรายังไม่ได้สรุปว่าคนกลุ่มนี้เขาไม่มีความรักให้แก่กันเพราะงานวิจัยไม่ได้ลงลึกไปถึงเรื่องรักหรือไม่รัก

“เป็นที่น่าสังเกตว่าธุรกิจบางประเภทเท่านั้นที่มีความนิยมและเติบโตอย่างมากในลักษณะการแต่งงานด้วยวิธีการสร้างเครือข่าย ซึ่งไม่ใช่ธุรกิจทุกอย่าง ไป แต่เป็นธุรกิจที่มีความพิเศษ อาทิ ธุรกิจการทำสัญญาสัมปทานกับภาครัฐหรือเป็นธุรกิจด้านการจัดสรรที่ดิน สื่อสารโทรคมนาคม ธุรกิจประเภทนี้ต้องอาศัยการเอื้อประโยชน์และสนับสนุนจากภาครัฐ ในกรณีนี้เราจะพบว่าครอบครัวนักธุรกิจมีโอกาสมากที่จะไปแต่งงานกับครอบครัวข้าราชการระดับสูงหรือเป็นครอบครัวนักการเมือง นอกจากนี้ยังพบว่ายังมีธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์ หรืออาจจะเป็นครอบครัวที่ทำหลาย ๆ ธุรกิจภายในครอบครัวก็จะมี การแต่งงานโดยการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจเป็นส่วนใหญ่ เพราะการแต่งงานคือการรวมทรัพยากรเข้าด้วยกัน

งานวิจัยทำให้เห็นการเอื้อประโยชน์ ทำให้ทรัพย์สินเพิ่มพูนขึ้น มีการช่วยเหลือกันในการทำธุรกิจโดยเฉพาะธุรกิจที่จำเป็นต้องใช้เงินลงทุนมาก ๆ เมื่อแต่งงานจะมีการเกื้อหนุน นำเงินมาร่วมทุนกัน เรียกว่าเงินต่อเงิน เพื่อสร้างธุรกิจใหม่ ๆ ในยุคปัจจุบันการสร้างธุรกิจใหม่ ๆ ซึ่งต้องลงทุนสูง ๆ ทำได้ยากมากหากไม่มีการช่วยเหลือกันในลักษณะการสร้างเครือข่ายโดยผ่านการแต่งงาน

รศ.ดร.ประมวล กล่าวอีกว่างานวิจัยชิ้นนี้ยังมีทฤษฎีที่บอกว่าในประเทศที่ระบบกฎหมายหรือระบบสถาบันที่เกี่ยวข้องกับระบบธุรกิจที่อ่อนแอ ไม่แข็งแรงจะมีจุดอ่อนในเรื่องความเชื่อมั่นกับคู่เจรจาทางธุรกิจ เพราะฉะนั้นการสร้างความสัมพันธ์ผ่านครอบครัวโดยการแต่งงานจึงเป็นการแก้ปัญหาเรื่องความเชื่อมั่นได้อีกทางหนึ่ง ลดปัญหาในเรื่องการทำธุรกิจและต้องมีกฎหมายเข้ามารองรับจึงจะเชื่อมั่นอีกฝ่ายหนึ่ง ในประเทศที่กฎหมายอาจจะยังไม่พร้อม ยกตัวอย่างตลาดเกิด การสร้างสถาบันที่ไม่ได้เป็นรูปของกฎหมาย มันก็สามารถเข้ามาช่วยแก้ปัญหาตรงนี้ได้ ประเทศกำลังพัฒนาจะมีการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจโดยผ่านการแต่งงาน โดยสมาชิกในครอบครัวนักธุรกิจมากกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจในประเทศที่พัฒนาแล้วสามารถสร้างได้หลากหลายกว่า เช่นการส่งลูกเรียนโรงเรียนเดียวกัน หรือการไปเรียนโรงเรียนชั้นสูงในฝรั่งเศส จะมีการสร้างเพื่อนผ่านการทำความรู้จักกัน และเพื่อนคือส่วนสำคัญในการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจในอนาคต สำหรับประเทศไทยนั้นเราเชื่อว่าการแต่งงานเป็นการเพิ่มความสัมพันธ์ให้ธุรกิจแน่นแฟ้นลึกซึ้งมากขึ้น จากเดิมความสัมพันธ์ของนักธุรกิจมีอยู่แล้ว แต่จะไม่แน่นแฟ้นเท่ากับการใช้พิธีกรรมแต่งงานเข้ามาหลอมรวม

“ถึงวันนี้งานวิจัยชิ้นนี้สามารถบอกได้ว่านักลงทุนมองว่าบริษัทที่ครอบครัวมีการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจโดยการแต่งงานจะเกิดประโยชน์สร้างประโยชน์ในอนาคต และยังเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทที่มีการซื้อขายในตลาด ราคาหุ้นจะสะท้อนผลประโยชน์ในอนาคตในการปรับราคาหุ้น ณ วันนี้ได้งานวิจัยชิ้นนี้เราได้ใช้เทคนิคทางเศรษฐศาสตร์ ทางโมเดลเข้าไปจับว่า ประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคตที่เกิดจากการแต่งงานโดยใช้เครือข่ายความเป็นธุรกิจมีประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นอย่างมาก ถึงวันนี้เราอาจจะตั้งสมมติฐานได้ต่อไปว่าการสร้างเครือข่ายของนักธุรกิจโดยการแต่งงานของคนในตระกูลของนักธุรกิจไทย หากมีเพียงแต่บางตระกูล บางกลุ่มก้อนที่สร้างเครือข่ายอย่างเหนียวแน่น จะเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะไปกัดกันผู้ประกอบการรายใหญ่ ๆ ที่จะเข้ามาสู่ตลาดการแข่งขัน มันจะเกิดการผูกขาด ซึ่งเครือข่ายที่มีความเหนียวแน่นนี้จะสามารถรวมกันเพื่อไปบีบผู้ประกอบการรายใหญ่ ๆ ได้เพื่อไม่ให้เข้าสู่ตลาดที่เขายึดครองไว้แล้วงานวิจัยชิ้นนี้คงต้องทำต่อไป โดยเฉพาะการเก็บตลาดหรือการจำกัดผู้แข่งขันทางการตลาดรายอื่น ๆ ผ่านระบบเครือข่ายในบางธุรกิจซึ่งในเมืองไทยบางธุรกิจ ถ้าเราโยงสายสัมพันธ์เครือข่าย พี่น้องจะพบว่าไม่มีนักธุรกิจกลุ่มอื่นหรือกลุ่มใหม่ ๆ สามารถเข้าสู่ตลาดการแข่งขันได้เลย

ด้านดร.จิตตรา ดุษฎีเมธา ประธานโครงการให้คำปรึกษาและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) กล่าวไว้ในเทศกาลแห่งความรักหลายคนมีนิยามรักไม่เหมือนกัน ในกลุ่มนักธุรกิจที่ใช้การแต่งงานเพื่อสร้างเครือข่ายให้ธุรกิจตัวเองได้ผลประโยชน์นั้นก็ยังมีนิยามรักที่ต่างกันไป ส่วนใหญ่คนกลุ่มนี้จะใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งถ้ามีเหตุผลมากเกินไปบางครั้งก็ทำให้มองแต่ผลประโยชน์เป็นที่ตั้ง ความรัก ความผูกพัน เอื้ออาทร ช่วยเหลือทางจิตใจเต็มเต็มใน

ส่วนที่อีกฝ่ายหนึ่งขาดจะหายไป เพราะความรักที่มุ่งแต่ผลประโยชน์หรือตัวเลขทางธุรกิจนั้นจะคิดแต่เติมเต็มผลประโยชน์เพื่อธุรกิจเป็นส่วนใหญ่ และคิดแต่จะกอบตักย ทำให้ความรู้สึกแห่งรักแท้คนกลุ่มนี้จะไม่เคยได้สัมผัส

ท้ายที่สุดก็จะโดดเดี่ยวอ้างว้าง แม้ว่าบางคนจะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันแต่ก็ยังรู้สึกห่างเหินกัน เพราะเขาขาดซึ่งอารมณ์และความรู้สึก บางครอบครัวดูเหมือนจะรักกันดี ออกงานสังคม ดูมีเกียรติแต่เมื่อกลับมาถึงบ้านต่างคนต่างอยู่ก็มีให้เห็นมากมาย บางคนไม่ยอมแยกทางแม้ว่าจะดูห่างเหินกันก็ตามเพราะเขายึดเหตุผลเรื่องผลประโยชน์ คือต้องอยู่เพื่อผลประโยชน์เป็นหลัก คนกลุ่มนี้จะไม่ค่อยมีความสุขมากนัก จะเห็นบางคนมีข่าวคบหากันอื่น ๆ ขณะตัวเองก็ยังมีสามีหรือภรรยาอยู่แล้ว